

- [6] Mértékegységek átszámítása SI-egységekre, MI 18600 – 72 számú Műszaki Irányelvek, Magyar Szabványügyi Hivatal, Budapest, 1973 július
- [7] *Moldoványi Gyula*: Az SI-mértékegységekről, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1978.
- [8] *Reilly, W. I.*: Use of the International System of Units (SI) in Geophysical Publications, New Zealand Journal of Geology and Geophysics, Vol. 15, No. 1, pp. 148 – 156 (1972)

Lapszemle

Földtani Közlöny 107. köt., 3 – 4. sz. 1977.

Dank V.: Tektonikai szemléletünk alakulása és problémái 290 – 294. old.

Szalai T.: A Kárpátok szintézisével foglalkozó irodalom történeti áttekintése, 295 – 307. old.

Posgay K.: Reflexiós mérésekkel meghatározott felületek és sebességeloszlás a földkéregben és kőpenyben, 308 – 312. old.

Bányászati és Kohászati Lapok, Bányászat 111. évf. 2. sz. 1978. február

Nyerges Lajos – Horváth József: A bauxitfekű mélyfúrás geofizikai szelvényeinek elemzése vízföldtani szempontból, 128 – 130. old.

A cikk a nagygyeházi medence kőszén-, illetve bauxit-fekűkőzetében mért mélyfúrás geofizikai szelvényadatokban rejlő, vízvédelmi célból használható információkat értékeli és ezzel hozzájárul a vízföldtani és áramlási kép kialakításához. A kapott eredményeket összehasonlítják a részletebben ismert nyirádi terület megfelelő adataival. A fajlagos vízvezetési mutató területi ábrázolásával bemutatják a vízveszélyes zónákat.

Bányászati és Kohászati Lapok, Bányászat 111. évf. 3. sz. 1978. március

Összefoglalás a dorogi szénmedencében alkalmazandó triászvíz elleni védekezési eljárás kidolgozására kítűzött pályázat fontosabb munkáiról. Befejező rész, 181 – 186. oldal.

Többek között ismertetik az „Alkalmazzuk komplexen a Geotudományokat” jeligéjű pályázatot, melynek szerzői: *Csókás János* és *Horvai Ádám*. A pályázat leszögezi, hogy a földtani ismeretek bővítésére és pontosabbá tételére eredményesen használhatók a korszerű geofizikai módszerek.

T. G.

Lapszemle

Hidrológiai Tájékoztató 1978.

Jósa Ernő – Ráner Géza – Szabadváry László: A vízkutató geofizika nemzetközi színvonala. – A hazai geofizikai-vízföldtani kutatás várható fejlődése, 22 – 24. old.

Lányi János – Kakas Kristóf – Rezessy Géza – Szalay István: A geofizikai kutatás lehetőségei a karbonátos hegységek perménén, 25 – 27. old.

Bányászati és Kohászati Lapok, Kőolaj és Földgáz 11. (111.) évf. 3. sz. 1978. március

A torziós ingás mérések alapján 1930 – 32 között 1881, 4 m-ig mélyített fúrás olaj helyett kevés gázt és jelentékeny mennyiségű (390 l/min 51 °C-os) sós vizet szolgáltatott. A kincstár a további fúrás leállítása után a kutat Tiszaörs községnek engedte át gyógyfürdő céljára. Évtizedekkel később az OKGT a kút szomszédságában, Kunmadarason és Tatárülésen földgáztelepeket tárt fel.

Bányászati és Kohászati Lapok, Kőolaj és Földgáz 11. (111.) évf. 4. sz. 1978. április

Csath Béla – Iharos Miklós: Kincstári szénhidrogén-kutató fúrás Tiszaörs határában 83 – 86 old.

Divéky Adorján – Komlósi Zsolt – Tülesch Leo: Agyagos, tagolt homokkő szénhidrogén-tárolók teleptani értékelése az algyői Szeged-3. telep példáján, 103 – 113. old.

A szerzők a kútgeofizikai mennyiségi értelmezés felhasználásával kialakították a műveléstervezés alapjául szolgáló telepmodellt.

Könyvszemle

Márton Péter: Mélyfúrési geofizika (Kiértékelési alapelvek és gyakorlatok.) Az ELTE TTK kiadványa a Tankönyvkiadó gondozásában, kisofszet eljárással, 228 példányban, 172 oldal, 65 szövegek közötti ábrával és 22 külön lapon levő, de a szövegben „melléklet”-ként hivatkozott, a kiértékelést megkönnyítő diagrammmal, továbbá 18 valóban mellékletként csatolt minta-szelvényvel, melyek a kiadvány végén közölt gyakorlati feladatok megoldásához szolgálnak alapul. 1977, Budapest.

Amint a szerző a bevezetőben elmondja, „A mélyfúrési geofizika legfontosabb alkalmazási területe a kőolajkutatás. A módszer részben földtani, geometriai információt ad, részben a tárolókőzet porusaiban levő folyadék minőségi és mennyiségi meghatározását teszi lehetővé... Amérések a tárolókőzet(ek) fizikai paramétereinek meghatározására irányulnak. A legfontosabbak: a porozitás és a szénhidrogén-telítettség... Ezekhez jön a tároló réteg vastagsága és permeabilitása... Ez a jelenlegi módszerekkel csak becsülhető.”

Az így körvonalazott célkitűzés megvalósításánál a szerző arra törekedett, hogy az általános ismeretek mellett beszámoljon a legmodernebb, csak a legutóbbi évek folyamán kialakult és külföldön használatos módszerek és eljárások gyakorlati alkalmazásáról. A könyv használhatóságát növeli a számos közölt feladat (megoldással együtt), melyek a külön mellékletként csatolt 18 szelvényre vonatkoznak. Zavaró azonban, hogy a szövegben szereplő hivatkozási számok a szelvényekről lemaradtak és így csak pontosabb utánanézéssel állapítható meg a hozzárendelés. Ugyancsak nélkülözzük a felhasznált – és bizonyára a legutóbbi évekből származó – irodalomjegyzékét, mely – tekintettel a mostani kis példányszámra – a valószínűleg hamarosan megjelenő második kiadásban pótolható.

A felsorolt kisebb hiányosságok ellenére is a könyv megfelel célkitűzésének és igen jól használható a korszerű módszerek és eljárások elsajátítására.